

זהירות: אש!

פעולות הפידאיון משטח סוריה הלכו ותכפו. לא היה ספק שהפידאיון נהנה מתמיכה פעילה של הצבא הסורי.
מדי פעם נתנה הממשלה הוראה לצה"ל להלום במוצבי הצבא הסורי. הצבא הסורי הגיב בהפגזות היישובים הישראליים לאורך הקו.
הרמטכ"ל הכריז שעל ישראל לפעול נגד המישטר הסורי, מפני שזהו המישטר היחידי בארצות השכנות התומך עקרונית בפעולות חבלניות נגד ישראל.
רדיו דמשק הכריז שסוריה עומדת לבדה מול עוצמתה של ישראל, ותבעה ממדינות ערב לחוש לעזרתה.
השליט המצרי הכריז כי הצבא המצרי לא יעמוד מנגד, אם תותקף סוריה.
ברית-המועצות טענה שישאל וארצות-הברית מתכוונות להפיל את המישטר הסורי, מפני שהוא פרו-סובייטי. רכבת אווירית החישה כמויות גדולות של נשק סובייטי לסוריה.

בקרבנות-אוויר מעל שטח סוריה הופלו — — —
שרהביטחון והרמטכ"ל סיירו ביישובים הנפגעים — — —
דוֹקֵרֵב הַתּוֹתָחִים — — —
בהתפוצצות מוקשים נפגעו — — —

חזרה על 1967?

כ ל זה יכול היה להיכתב בימים האחרונים. אבל המאורעות המתוארים אירעו ב-1966. ההמשך ידוע: גמאל עבדאלנאצר, שהיה מעוניין בהמשך הפיסקת-האש, לא יכול היה לעמוד מנגד, ולהניח למישטר הסורי היריב להציג את עצמו כזוהם יחידים למען שיחרור פלסטין.

פעולות הפידאיון, בעזרת הצבא הסורי, הגיעו לשיא. תגובות צה"ל הלכו והחריפו. בארץ ובחו"ל דובר בגלוי על הצורך בפעולה צבאית, שתכבוש ותחזיק ברמת הגולן, כדי להגן על יישובי הספר.

במאי 1967 שיכנעו הסורים והסובייטים את קאהיר שצה"ל מרכז את כוחותיו להתקפה על סוריה. עבדאלנאצר הגיב בריכוז צבאו מול גבול ישראל בסיני. מכאן והלאה גלשו המאורעות, בעיקבות אכזרית, למלחמה — מלחמה שאיש לא רצה בה מראש.

האם זה יכול לקרות גם הפעם?

תותחים נגד יתושים

מ הי כוונתה של ממשלת ישראל? מדוע ניתנה לצה"ל ההוראה לבצע פעולות כה חמורות נגד מוצבי הצבא הסורי, להבדיל מבסיסי הפידאיון?

הפעולות נגד הפידאיון בסוריה מסוג אחר. הפידאיון נמצאים במצב של מלחמה עם ישראל, לאורך הגבול וברחבי העולם, ויש הגיון כלשהו בטענה שבמלחמה אין להסתפק בתגובות, אלא יש לפעול על פי יוזמה עצמית.

אולם ההחלטה לפעול באופן שיטתי נגד הצבא הסורי היא בעקרת אופי שונה לגמרי.

הסיבה — או העילה — להחלטה זו היא מעשית: נתגלו הוכחות חד-משמעיות לכך שאכן יוצאים הפידאיון ממוצבי הצבא הסורי, וכי הצבא הסורי מעניק להם עזרה. יתכן שההוכחות הן חדשות. אולם המצב עצמו אינו חדש כלל. איש לא פיקפק גם עד כה בכך שהפידאיון, הפועלים מסוריה, גהנים מחסותה המלאה של ממשלת דמשק.

אם כן, מה התחדש? האמנם מקווה משהו בירושלים שפעולות חריפות נגד הצבא הסורי, ביבשה וב-אוויר, יביאו לכך ש-הסורים ילמדו לקח" — לפי המליצה האווילית של "כתבים צבאיים"?

אין בכך הגיון רב. כאשר תומך המישטר הסורי בפידאיון, הוא יודע שהוא צפוי למכות נגדיות. אדרבא, יש להניח שהוא מקדם בברכה מכות אלה, המוכיחות לעולם הערבי שהצבא הסורי פועל ולוחם, וכי דמשק נשארה מרכז הפעולה הלאומית הכללי-ערבית.

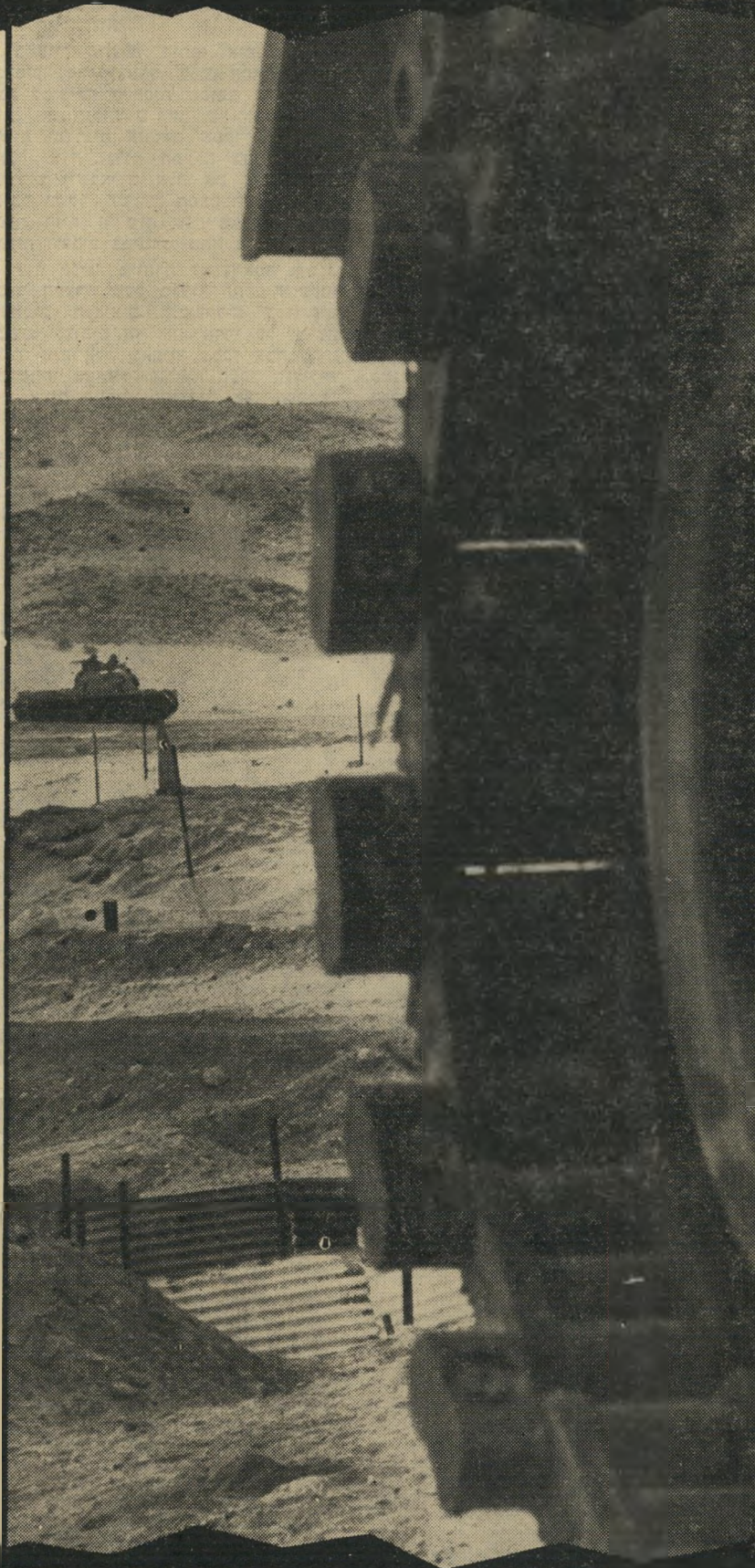
מבחינה צבאית, גורמות הפעולות, רק להסלמה, נוסח 1966. משגי עברי הקו יופצצו ויופגזו מוצבים ויישובים, ידו של צה"ל תהיה על העליונה, אך המישטר הסורי לא יפול, והפידאיון לא יפסיקו את פעולתם.

הדיספרופורציה בין הגורוי ובין התגובה לא תשא פרי — יורים כתותחים על יתושים.

מבחינה זו יש הבדל תהומי בין סוריה ולבנון. בלבנון פעל צה"ל נגד הפידאיון. בידעו כי ממשלת ביירות והצבא הלבנוני מעוניינים בסילוק האירגונים הפלסטיניים. בסוריה משולבים הפידאיון במדיניות הממשלתית.

לשחק את ניכסון?

ש יקוליים אלה הם כה ברורים ומובנים מאליהם, עד כי מעטים הפרשנים בעולם שהאמינו השבוע כי אכן היתה להסלמה בין שתי המדינות רק סיבה צבאית.

צה"ל מתכוון בחזית תעלת סואץ לאפשרות של חידוש מלחמת ההתשה